

Grovfoder: Enorm spredning i udbytte og maskinomkostninger

Top fem i Business Check Kvæg får 1.000 FEn grovfoder mere pr. ha – og de gør det med 1.000 kr. mindre i maskinomkostninger pr. ha. Promilleafgiftsfonden for landbrug

Der er meget stor spredning ikke bare i udbytte, men også i dyrkningsomkostninger, når der dyrkes grovfoder på de danske marker. Business Check Kvægs regnskaber for 2011 viser, at de fem bedste bedrifter i hver af de fem grupper, producerede 1.000 FEn (FE NorFor) mere pr. ha end gennemsnittet i 2011, og at de gjorde det med 1.000 kr. mindre i maskinomkostninger pr. ha end gennemsnittet. Den store spredning overrasker driftsøkonom Jacob Krog, Videncentret for Landbrug, Kvæg, der står bag analysen.

"Jeg havde ikke troet, at der var så stor spredning i maskinomkostninger pr. ha. Det lader til, at fokus primært har været rettet mod omkostningerne til udsæd, gødning og kemi. Men tallene her viser altså, at de store forskelle er på maskinomkostningerne, og her ser virkelig ud til at være noget at hente," siger Jacob Krog.

Top fem og gennemsnittet har næsten lige mange penge bundet i maskinparken pr. ha, så det er ikke der, årsagen til forskellen ligger.

Fjerne marker koster

Maskinomkostningerne på de 198 bedrifter i Business Check Kvæg varierer mellem 4.000 kr. og 10.000 kr. pr. ha. Sættes det i forhold til udbytte på de enkelte bedrifter, betyder det, at maskinomkostningerne varierer mellem 0,60 kr. og 1,50 kr. pr. FEn. For mange af bedrifterne er omkostningerne væsentligt højere end normen for henholdsvis græs og majs. Udgifter til vanding er en stor post, som ikke selvstændigt er opgjort i analysen, men både niveau og spredning i omkostninger er ens for bedrifter med og uden mulighed for vanding.

Væsentlige årsager til forskellene vurderes til at være:

- Anvendelse af og kapacitet på maskiner
- Størrelse på marker
- Transportafstand til marker
- Vedligeholdelse af maskiner.

Især transportafstanden kan være en væsentlig omkostning, og skal med i overvejelserne, både når der laves markplan, og når forpagtningsaftaler skal genforhandles, vurderer landskonsulent Erik Maegaard, Videncentret for Landbrug, Planteproduktion.

"Det er ikke kun forpagtningsafgiften, der er afgørende for økonomien i en mark. Når forpagtningsaftalerne skal genforhandles, er det en god ide nøje at overveje hvilke dyrkningsomkostninger, marken er forbundet med," siger Erik Maegaard.

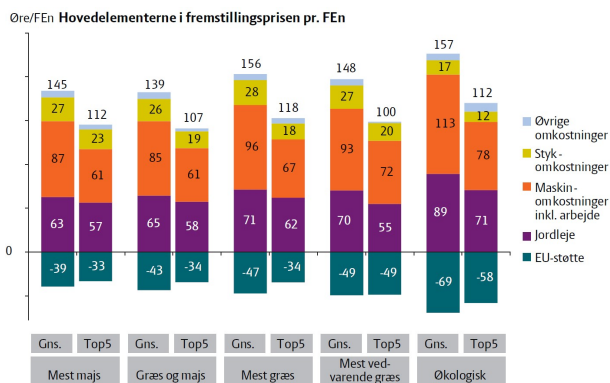
Match mark og afgrøde

Samtidig opfordrer han til nøje at overveje afgrødevalget, så man får den rette afgrøde på den rette mark, set i forhold til blandt andet maskinomkostningerne.

"Har man marker, der ligger langt væk, bør man have fx majs eller korn i dem, da det er mindre transportkrævende end græs. Det kan også være en ide at forhøre sig om muligheden for at bytte jord med naboen," foreslår han.

Også små og skæve marker bør dyrkes med korn, eller eventuelt benyttes til afgræsning, hvis maskinomkostningerne skal holdes nede, råder landskonsulenten.

Business Check Kvæg kan købes via Videncentrets netbutik på netbutikken.vfl.dk

Læs også artiklerne:

[Planlægning gør forskellen på grovfoderøkonomien](#)

[Undgå spild fra mark til foderbord](#)

[Artiklen har været bragt i KvægNyt nr. 15 - 2012](#)